

SNELLMAN-KORKEAKOULUN YLEISOPINTOJEN ULKOINEN ARVIOINTI OPETUSHALLITUS (2001)

Opetushallituksen arviointiryhmä esittää luvussa "Keskeiset tulokset":

"Opiskelijat olivat yleisesti ottaen hyvin tyytyväisiä Snellman-korkeakoulun opintoihin. Erityisesti he ilmaisivat saaneensa lisää itsetuntemusta ja –luottamusta ja että he olivat kehittyneet ihmisinä."

"Opetuksen toimeenpanossa oli keskeistä kokonaisvaltaiseen ihmis- ja kasvatustähtämykseen pohjautuva monimuotoisuus sekä tilanteiden mukaan ohjautuminen. Opetustarjontaan sisältyi myös vaihtoehtoja. Vaikka tavallinen päiväohjelma oli kohtuullisen pituinen ja siinä oli väljyyttä, opiskelijat tunsivat opintojen vaativan huomattavaa ponnistelua." "Opiskelijat arvioivat opettajien asiantuntemuksen poikkeukseksi hyväksi."

"Oppilaitoksen taloudellinen tilanne on tiukka.[...] aatteellisuuteen nojaava talkoohenki ja uhrautuminen, jotka ovat olleet ja ovat oppilaitoksen voimavara, eivät riitä saattamaan oppilaitosta uudelle kehitystielle."

"Snellman-korkeakoulu on ensisijaisesti sisältäpäin ohjautuva organisaatio, jonka hallintomallissa jokainen yhteisön jäsen otetaan poikkeuksellisen hyvin huomioon, [...]"

*

Seuraavat lausumat eivät ole "Keskeisissä tuloksissa" vaan myöhemmässä tekstissä.

"Oppilaitoksen hallintomallia voidaan pitää modernina, koska päätösvalta on hajautettu ja konsensusta haetaan eri toimijoiden välisessä yhteydenpidossa. (Hallintomalli) suo mahdollisuuden laaja-alaiseen osallistumiseen ja monipuoliseen eri näkökohtien esille saamiseen, mikä lisänee [...] yhteisön jäsenten sitoutuneisuutta tehtyihin ratkaisuihin." Toisaalta arvioinnissa tätä hallintomallia kritikoidaan siitä, ette se ei ole kyllin 'tehokas'. Mutta miten määritellään 'tehokkuus'? Onko esimerkiksi tehokasta syömistä se, että syön mahdollisimman nopeasti, vai se, että pureskelen hyvin ruokani.

*

"Haastatteluissa korostettiin lisäksi sitä, että Snellman-korkeakoulun erityislaatu perustuu ennen muuta opiskelijälähtöisyyteen, siihen että ei pyritä jakamaan 'valmiita totuuksia' vaan auttamaan kutakin persoonaa kasvamaan 'omaan mittansa'. Tässä prosessissa yhteisöllisyyttä pidetään ensiarvoisen tärkeänä. Sen kehittämiseen panostetaan paljon aivan alusta lähtien."

" Keskeistä opetuksessa, etenkin opiskelijoiden omissa tutkimusprojekteissa, onkin opiskelijoiden omien havaintojen, kokemusten, arviointien ja johtopäätöksien tekeminen, so. itsenäisen ajattelun merkityksen painottaminen."

"Opiskelijahaastatteluissa useimmat korostivat sitä, että opintojen suorittamisen ollessa jokaisen omalla vastuulla pyrkimys vain päästä helpolla oli vähäistä."

Kun opiskelijat arvioivat opintojen vaikutusta itseensä, olivat eniten mainittuja vaikutuksia "minäkäsityksen ja omia kykyjä koskevan käsityksen selkiintyminen", "sisäinen kehittyminen ja

eheytyminen" ja "uudenlaisen suhteen saaminen taideilmaisuun". "Moni oli sitä mieltä, että nykyisissä opinnoissa ei ollut mitään turhaa."

Opiskelijoiden haastatteluissa "kokonaisvaltaisuuden idea eli tiedollisten (tieteellis-filosofisten), taiteellisten ja sosiaalis-käytännöllisten opintojen (toimintojen) yhdistäminen [...] , mikä Snellman-korkeakoulussa tapahtuu Suomen oloissa ilmeisen omintakeisella ja ainutlaatuisellakin tavalla, tuli puolestaan hyvin esiin."

"Olennaisen erona (lukioon) tuotiin esille se, että täällä opettajat suhtautuvat opiskelijaan kuin vertaiseen ja pyrkivät herättämään kiinnostuksen erilaisiin asioihin ja toimintoihin ja niiden omakohtaiseen prosessointiin ja valintoihin, eikä lukion tavoin 'kaadeta tietoa opiskelijan päähän'."

"Monet opiskelijat katsoivat, että näissä opinnoissa joutuu ponnistelemaan enemmän kuin lukiossa [...] . Yleisopintojen vaativuuden kokemuksissa on ilmeisesti kyse ennen kaikkea näiden opintojen omaehtoisuudesta ja omakohtaisuudesta [...] "

"Opiskelijoilla oli hyvät mahdollisuudet tarkastella asioita erilaisista näkökulmista, etenkin koska ilmapiiriä pidettiin suurelta osalta avoimena, kannustavana ja tukevana."

"Muutammat opiskelijat olivat sitä mieltä, että yleisopintoja voi suositella melkein kenelle hyvänsä, joskin toiset totesivat varovaisemmin, että opiskelijalla on syytä olla valmiutta 'tehdä itsensä kanssa töitä' [...] . Haastateltavat korostivat sitä, että yhteiskunnan kannalta yleisopintojen tuottamaksi hyödyksi voidaan katsoa opiskelijoiden persoonallisuuden kehitys, joka antaa valmiudet toimia täysipainoisesti työelämässä ja kansalaisyhteiskunnan vastuullisena jäsenenä."

*

Lopuksi arvioijat vastaavat kysymykseen, mihin Snellman-korkeakoulua tarvitaan. He toteavat, että "oppilaitos on pystynyt 'tuottamaan' huomattavan määrän laadukkaita opettajia niin perusasteen kouluihin kuin myös varhaiskasvatuksen toimintayksiköihin, (mikä) on ollut sen saavutuksista merkittävin."

"Toisaalta Snellman-korkeakoulun orientaatio vastaa hyvin nyky-yhteiskunnassa laajemminkin esiintyvään omaehtoista sivistymistä ja itsekasvatusta koskevaan sosiaaliseen tilaukseen."

"Persoonallisuuden ja minän kehityksen kaikkinaiseen edistämiseen (mm. ns. sivistysihanne), mikä menneinä aikoina on kuulunut korkeakoulutuksenkin piiriin, mutta sittemmin sieltä [...] pantu sivuun, on jatkuvasti hyvin laajaa tarvetta ja kysyntää. [...] Snellman-korkeakoulua on (valtion) syytä tukea, koska vastaavanlaisista muistakin "kukkamaista" kannetaan huolta. Opiskelijoiden tyytyväisyys oppilaitoksen toimintaan on omalta osaltaan selvä osoitus toiminnan riittävästä korkeatasoisuudesta, jota on edellytettävä julkisin varoin tuettavalta toiminnalta. Sitä paitsi julkisyhteisöjen ylläpitämät oppilaitokset tarvitsevat kehittyäkseen erilaisia vaihtoehtoja."

Lähde: Snellman-korkeakoulun yleisopinnot. Arviointi Snellman-korkeakoulun yleisopinnoista vuonna 2001.

Tim Lamminranta & Pentti Yrjölä,

Opetushallitus 2001